

Motion 3

Avd Västerbotten - fosterdiagnostik

Motionen:

Vi är tacksamma över repliken i Svenska Dagbladet som publicerades 3/12 2024. Vi ser gärna att föreningen fortsätter att jobba i denna riktning då vi verkligen tror att mångfald berikar.

<https://www.svenskadownföreningen.se/vi-deltar-i-den-senaste-debatten-om-fosterdiagnostik/>

Det är bra att vi fortsätter att jobba med informationen men vi vill att föreningen verkar för att svensk offentlig sjukvård på sikt slutar med fosterdiagnostik som letar efter Downs syndrom.

Styrelsens yttrande

Styrelsen ser att dagens fosterdiagnostik fortfarande har ett tydligt fokus på foster med Downs syndrom och det kan upplevas kränkande för dem som har DS och deras anhöriga. Detta har varit och är framöver fortfarande en prioriterad fråga att arbeta med.

Vi anser att samhället och vi som medborgare måste fundera mer över vilka de etiska och moraliska konsekvenserna blir när fosterdiagnostiska metoder förfinas och alltmer går att upptäcka redan i fosterstadiet. Var går gränsen? Och vem är det som bestämmer vad vi letar efter? Nu ser vi, svart på vitt, att antalet födda med just Downs syndrom minskar till följd av fosterdiagnostik.

I samband med ovanstående diskussion om att alltmer går att upptäcka med fosterdiagnostik lyfter Svenska Downföreningen alltid frågan varför Downs syndrom finns med "per automatik" i det allmänna erbjudandet som finns nu och som kommer att finnas framöver. I föreningens verksamhetsplan ingår att föreningen kommer att verka för att offentlig vård på sikt inte med automatik inkluderar fosterdiagnostik inriktat mot Downs syndrom i det allmänna erbjudandet. Den kromosominriktade fosterdiagnostiken idag letar efter trisomi 13, 18 och 21 (på vissa ställen även andra) i samma analys. Föreningen verkar för att den fosterdiagnostik som finns inte ska ha flera diagnoser i samma "paket" utan att den gravida har fått reflektera över vilka diagnoser man vill ha information om.

Syftet med föreningens arbete gällande fosterdiagnostik har idag två huvudspår utöver ovan:

- Att förse allmänheten, beslutsfattare och relevanta professioner med aktuell information om diagnosen Downs syndrom, med målet att skapa de bästa förutsättningarna för ett gott liv för de barn, unga och vuxna med Downs syndrom som lever i Sverige idag och för kommande generationer.

- Att tillsammans med relevanta professioner och aktörer sprida kunskap om diagnosen Downs syndrom och lyfta centrala etiska frågor gällande fosterdiagnostik och Downs syndrom, med målet att skapa de bästa förutsättningarna för blivande föräldrars möjlighet att fatta ett informerat beslut i frågor som handlar om fosterdiagnostik.

Båda spåren utgår ifrån slutsatsen att det går att påverka – och ändra – en förlegad bild av vad Downs syndrom innebär för personer som föds med diagnosen.

Styrelsen anser att i dagsläget diskutera Downs syndrom, utifrån ett borttagande av möjligheten att få ett besked om diagnosen genom fosterdiagnostik inom offentligt finansierad sjukvård, skulle förvandlas till en debatt om aborträtten och om kvinnans autonomi. Med andra ord en diskussion som Svenska Downföreningen inte vill bli ihopkopplad med. Det finns idag inte politiskt stöd för ett sådant borttagande, och vi tror inte heller samhället är redo för ett sådant förslag. Styrelsen anser också att risken finns att Svenska Downföreningen - vid ett nytt ställningstagande i frågan som är i linje med motionärens - inte längre skulle ses som en självklar medlem i Snif (Svenska nätverket för information om fosterdiagnostik). Och därmed skulle föreningen förlora sin viktigaste plattform för diskussioner med professionen och beslutsfattare kring fosterdiagnostik. Styrelsen vill också betona att det finns flera olika uppfattningar om hur fosterdiagnostik ska erbjudas och tillämpas bland föreningens egna medlemmar och i föreningens olika delar.

Styrelsen anser att föreningens inställning till fosterdiagnostik, som beskrivs i detta yttrande, är den mest ändamålsenliga strategin för att kunna påverka samhället i dagsläget och förbättra möjligheterna och rättigheterna för personer med Downs syndrom.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta att:

- **Avslå motionen**